

تاریخچه هاکی (روی چمن - روی یخ)

هاکی از انواع

بازی های توپ و چوب از خانواده چوگان، گلف، اسکواش، تنیس، بیسبال و تنیس روی میز است که در هر گوشه از دنیا در زمان های مختلف به شکلی اجرا می شده است.

فرانسوی ها هاکی را هوکه، ایرلندی ها هورلینگ، اسکاتلندی ها شیتی و انگلیسی ها هوکی می گویند. این نام ها نشان می دهد که هاکی از قدیمی ترین ورزش های توپ و چوب در جهان به شمار می آید و در بسیاری از نقاط گیتی متداول بوده است.

در ایران باستان، کودکان و نوجوانانی که اسب را برای چوگان در اختیار نداشتند، همان شیوه از بازی را بدون اسب اجرا می کردند که شباهت بسیاری با هاکی امروز داشته است.

بر دیوارهای معبد بیتی حسن واقع در دره نیل، نقش و نگارهایی از چهار هزار سال پیش از بازی هاکی دیده می شود و نشان می دهد مصریان باستان با چوب هایی سرکج و خمیده در انتها به توپ ضربه می زدند.

در انگلستان هوکی در شمار ورزش های متداول بوده است. این بازی شباهت بسیاری به بازی هاکی امروزه دارد. در سال ۱۵۲۷ (نیمه اول

قرون

شانزدهم) که به

دستور پادشاه وقت

قهرست بازی های ممنوع منتشر

شد از هوکی نیز نام برده شده است.

به عقیده تاریخ نویسان، شکل

چوبدستی سرکج از پای انسان

الگو برداری شد و بازیکنان هاکی به

جای آن که با پا به توپ های سنگین

ضربه بزنند با چوب های همانند پای

خورد به توپ یا چیزهای دیگر ضربه

می زدند تا پای خودشان آسیب نبیند.

اما در نیمه دوم قرن نوزدهم در

انگلستان که هاکی نوین به روی کار

آمد، برای خود قوانین و مقرراتی

یافت. در سال ۱۸۶۰، نخستین

مقررات هاکی را انگلیسی ها درست

کردند. در سال ۱۸۱۶، باشگاهی

مخصوص هاکی بازان موسوم به

باشگاه بلات هیث در لندن به وجود

آمد. در هجدهم ژانویه ۱۸۸۶،

اتحادیه هاکی انگلستان تأسیس شد و

به این ترتیب، هاکی نه تنها در میان

دانش آموزان و دانشجویان رواج یافت

بلکه به اندازه ای هوادار و علاقه مند

پسیندا

کرد که در سال

۱۸۸۷ ورزش ملی

انگلستان اعلام شد.

اولین بار در سال ۱۸۹۰ بود که

ورزش هاکی به آمریکا راه پیدا کرد و

انگلیسی های مقیم آمریکا این بازی را

به آمریکایی ها معرفی کردند.

در ۳۱ ژانویه ۱۸۹۵، نخستین

مسابقه بین المللی هاکی میان دو تیم از

کشور ولز و ایرلند برگزار شد. در سال

۱۹۰۰، کمیسیون بی شرکت

نمایندگان اتحادیه های هاکی

انگلستان، ولز و ایرلند در شهر

منچستر (انگلستان) تشکیل شد تا

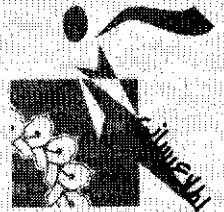
قوانین و مقررات بین المللی برای

هاکی بنویسند.

هاکی اولین بار در سال ۱۹۰۰،

هنگام برگزاری بازی های المپیک

پاریس به نهضت جهانی المپیک

اهمد لرتکفا
کارشناس ارشد تربیت بدنی

شماره ۳۱ گاهنامه علمی و مطالعاتی ورزشی
 فصلنامه علمی و مطالعاتی ورزشی

پیوست و
 در سومین دوره
 بازی های المپیک به طور
 رسمی در فهرست برنامه مسابقه ها
 قرار گرفت.

در سال ۱۹۲۴، فدراسیون
 بین المللی هاکی مردان در پاریس
 تأسیس شد و سه سال بعد نیز
 فدراسیون بین المللی زنان در لندن
 گشایش یافت. این دو فدراسیون پیش
 از ۵۰ سال جدا از هم فعالیت می کردند
 تا آن که در سال ۱۹۸۲ در هم ادغام
 شدند و
 تشکیل یک
 فدراسیون بین المللی واحد
 برای هاکی زنان و مردان دادند.
 در حال حاضر، ورزش هاکی در
 بیش تر کشورهای جهان به اجرا در
 می آید و بویژه در کشورهایی که روزی

مستعمره
 انگلستان بوده اند

رواج و گسترش بیش تری دارد. کشورهای صاحب نام هاکی عبارت است از: انگلستان، پاکستان، هندوستان، استرالیا.

انواع هاکی

هاکی گذشته از نوع های بومی و سنتی آن به طور رسمی دو نوع است: هاکی روی چمن و هاکی روی یخ. هاکی روی چمن یا روی زمین معمولی اجرا می شود که پستی و بلندی نداشته

باشد. زمین هاکی به شکل مربع مستطیل و با اندازه های 91.4×55 متر خط کشی می شود. این میدان یک خط مرکزی دارد که با آن زمین به دو نیمه مساوی تقسیم می شود.

در دو طرف میدان دو دروازه قرار دارد و هدف از بازی هاکی، وارد کردن توپ به درون این دروازه هاست. فاصله بین دو پایه دروازه 3.66 متر و ارتفاع آن $\frac{1}{4}$ متر است. هر تیم یازده بازیکن وارد زمین می کند که به ترتیب ۵ نفر بازیکن پیشرو، سه نفر بازیکن نگهبان، دو نفر بازیکن پشتیبان و یک نفر دروازه بان است.

مقررات هاکی

روی چمن

در هاکی

روی چمن نگه داشتن، ضربه زدن با پا یا هر قسمت بدن خطاست. بازیکنان باید توپ را فقط با قسمت خمیده چوبدستی بزنند و جلو برانند، اما دروازه بان در محوطه چریمه می تواند هر قسمت از چوبدستی یا بدن خود را به توپ بزند یا آن را مهار کند. دروازه بان هاکی برای محافظت از خود ساق بندهای بزرگ و مخصوص می بندد و کلاه محافظ بر سر می گذارد.

در هاکی هر نوع خشونت یا ایجاد مانع بر سر حریف خطا محسوب می شود و در شرایطی که بازیکن در حال بازی با توپ است یا برای گرفتن توپ می دود، چوبدستی او نباید از ارتفاع شانه هایش بالاتر قرار گیرد.

مدت بازی: مدت بازی ۷۰ دقیقه است که پس از ۳۵ دقیقه اول یک تنفس ۵ تا ۱۰ دقیقه ای برای تعویض زمین و استراحت به بازیکنان داده می شود.

چوبدستی: چوب
هاکی نه طوز
معمول یکبارچه
ساخته می شود.
این چوب در
طرف چپ سطح
است و در طرف
راست انحنا دارد
بنابراین، از طرف
راست نمی توان به
توپ ضربه زد.
بازیکنان باید
چوبدستی را
همیشه در دست
راست بگیرند.
وزن چوبدستی
هاکی ۵۱۰ تا ۵۶۰
گرم و طول آن
۹۱/۴ سانتی متر
است.

توپ: توپ
مخصوص هاکی به
طور معمول ۱۶۰
گرم وزن دارد و

محیط آن حدود ۲۲/۵ سانتی متر است.
توپ هاکی به رنگ سفید تهیه می شود.

هاکی روی یخ

در هاکی روی یخ هر تیم ۶ نفر به
میدان می فرستد که یک
نفر دروازه بان
است و

پنج نفر در میدان قرار می گیرند. این
نوع هاکی ترکیبی است از بازی
اسکتینگ (با کفش هایی که در کف
آن تیغه فلزی تعبیه می شود) و هاکی
که بازیکنان چوبدستی های تیغه ای به
دست دارند.

بازیکنان دو تیم در حالی که در
میدانی یخ بسته از این سو به آن سو
بسرعت حرکت می کنند، جسمی
حلقه ای شکل و لاستیکی (توپ)
را با چوبدستی خود به
طرف دروازه تیم
مقابل

می رانند تا با کسک هم و
پاسکاری های سریع بتوانند آن را وارد
دروازه حریف کنند. مدت این بازی
۶۰ دقیقه است که در سه مرحله ۲۰
دقیقه ای اجرا می شود. زادگاه هاکی
روی یخ کشور کانادا است و اولین بار
در سال ۱۸۷۵، این نوع بازی در
مونترال برگزار شد.

در سال ۱۹۰۸، فدراسیون
بین المللی هاکی روی یخ در
انگلستان تأسیس شد و امروزه در
کشورهای سردسیر اروپا، شمال
آمریکا، کانادا و شوروی هاکی روی
یخ از ورزش های بسیار محبوب
است.

